

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

A bajai utczával szemközti **Falcone-féle ház,** hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felolvas szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Husvét.

A természet meghódításának ünnepe. Mikor a mezők a hólepelről megszabadulnak és a fák rügyei és a fűvek zöldellő serkedése a tavasz diadalát hirdetik a tél dermedő hatalma fölött, ekkor imára kél ajkunk és ég felé emelt tekintettel rebegetjük a hajat, a miért husvétja van az emberiségnek.

Mert a husvét nemcsak a természet felszabadulásának az ünnepe, hanem az emberiség is. A zsarnokság bilincsei, melyek évszázadok át békóba verték a szellemet, a husvétii feltámadás dicső eszméjének fénye előtt porba hullottak és valahányszor az emberi méltóságot, az emberi jogokat és az emberi szabadságot veszedelem fenyegette, mindannyiszor a tavasz eszméjében lették az erőt arra, hogy a veszedelmet sikeresen leküzdhessék.

Mert a tavasz eszméje az örökkévalóságot hirdeti, az élethez való jogot és az emberi nem fejlődésének folytonosságát. Minden, ami e jogot korlátozza, minden, mi e fejlődés folytonosságát megakasztja, a természetellenes erőszakosság bélyegét hordja magán és a legkíméletlenebb harczára hívja fel maga ellen a jogaira és szabadságaira féltékeny természetet.

Az ember, ha az eszmétől áthatva fegyvert ragad az ellenséges hatalmak leküzdésére, csak a természet parancsát teljesíti, mit ha elmulasztana, nem volna érdemes a földre, mely őt táplálja, és a levegőre, mely lelkének életet nyújt és üdösöget.

Az emberiség története számtalan példát mutat fel arra, hogy a szabadságharcok csak tavasszal vették kezdetüket, miután télen a szunnyadó erők téltenségre voltak itélve. A tavaszi napok verőfényének titokzatos rezgésében erő van, és ez az erő edzi azokat, kik e verőfényben usznak.

Magyarországon is, ami szabadság van, azt a márcziusi tavaszi napoknak köszönhetjük és így méltán tekintjük nemzeti ünnepnek a husvétot, melytől az egyház büvkörébe nem von, maga az emberiség ünne-

pelte volna meg egyházi vonatkozás nélkül is, mint az emberi szellem megújulásának ünnepét.

Akik a husvétot ilyen értelemben fogják fel, akik nemcsak dogmaszerű ünnepet látnak e napban, csak azok ünneplik a husvétot teljes valójában. Az emberiségnek szüksége van egy napra, mely arra emlékezteti, hogy a természet nem tűr békét és hogy az örökkévalóság az átalakulások folytonosságában áll.

A szegények, akik nélkülözések között tengetik földi létüket, a nyomorékok, kik öröm nélkül számlálják az élet tűnő napjait, vigaszt csak a husvét eszméjében lelnék, mely arra tanít, hogy az átalakulás változatossága irt nyújt minden fájdalomra és hogy a természet processusában végre mindenki megkapja a maga jussát.

Feltámadás.

A husvét az emberiség megváltásának ünnepe. E napon feltámadott a megváltó Isten a szentestét fedett sziklásirból, hogy ez által bebizonyítsa azt, hogy az ember fia sem hal meg örökre, hanem egykoron fel fog támadni, hogy az ez életben elkövetett jó vagy rossz cselekedeteit a megérdemelt jutalmat vagy büntetést elvegye.

A megváltó Isten leszállt a földre elkarhozott teremtményei közé, hogy általuk mint teremtményei által felfeszítetven — meghaljon és akként saját halálával őket megmentsen az örök kárhozattól, a melybe a kígyó alakjába bujt sátán gonosz szelleme által az első nemberben támasztott hiúság és nagyravágás következtében elkövetett bűn által az összes emberiség jutott.

Hogy az emberiség megváltó Istene a husvétii napot, mint az emberiségnek büntől való megváltása napját előkészítse. 32 évi földi életre volt szüksége; mert az emberi nem bűnei igen súlyosak valának és hogy azokból megváltás az emberiségért és ezt az Atya-Istennel kiengesztelje: szüksége volt a következő emberi generációt kitanítani arra, hogy küldetését befejezzen a földről az atyához való visszatérte után az emberiség mikép éljen a jövőben, hogy teremtményét meg ne haragítsa és örök kárhozatba ne essék.

Megváltó Istenünk arra tanította az emberiséget,

hogy ismerje meg önmagát, hogy mi az ember; — a feladatok egyik legnehezebbje volt az embert arra kitanítani, hogy mi ő mint ember, mi a hivatása és kötelessége. A második nehéz feladat volt megtanítani az embert felebaráti szeretetre és becsülésre; a harmadik pedig az örök életben való hitre, hogy el ne kárhozzék.

De arra is tanította az emberiséget, hogy minden ember igyekezzék olyan lenni mint ő, hogy hozzá méltó lehessen. De arra is tanította, hogy minden ember akként cselekedjék, miként ő és akkor minden ember méltó lesz arra, hogy ő is Isten fiának neveztesse.

Mily fenséges isteni kijelentés, a midőn azt mondja: cselekedjétek azt a mit én, és Isten fiai lesztek — következőképen: királyok is lesztek, miként én vagyok, de azt csak úgy érthetik el, ha szeretetilek egymást és mi rosszat sem követek el, és ha felismeritek, hogy mi az ember.

A megváltó Isten legelső sorban megtörte a hatalmasok és gőgösök hatalmát az által, hogy minden halandó embert egyformának jelentette ki és hogy ő minden embert szeretett. Különösen szerette pedig a szegényeket, kik kevésbé voltak oly bűnökkel terhelve mint a hatalmasok, kik a szegény népet nem tekintették másnak a rabszolgánál — és ő inkább a szegényeket tartotta méltóknak arra, hogy embereknek tekintessenek, mintsem a gőgös és Isten nem ismerő hatalmasokat.

A Megváltónak: ismérd önmagát — kijelentése megtörte a zsarnokok törvénytörését, és bűnösen gyakorolt hatalmát, mert rávezette az emberiséget annak a felismerésére, hogy minden ember, legyen az gazdag és hatalmas, vagy szegény és alarendelt — egyforma — mint ember. A Megváltónak ezen szent kijelentése és tanítása megtörte a hamis ellentéteket a hatalmas és alarendelt között s megállapította az emberek egyenlőségét, a mindenben való egyenjogúságot, mi által alapját vetette meg a szabadság szeretetének. Így tehát a szabadságszeretet nem emberi, de isteni eredetű.

Valjon lakozik e lelkünkben a szabadság szeretete s ha igen, gyakoroljuk e azt úgy, miként annak gyakorlására minket a megváltó Isten tanított? Ezerszer nem, mert mostan az emberiség hatalmasabb része minden elkövet arra nézve, hogy nem a többség által öhajtott szabadságélvezet nyujtassék az emberiségnek, hanem

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Zákó Milán.*)

— A titeli kerület képviselője. —

Egy rácz, a kinek volt nagyapja — Beóthy Aldisi szerint — fehér holló. Bajasi Zákó Milánnak nemcsak nagyapja, hanem dédapja, úkapja is volt, valamennyi Bácska legürőbb fajtájából való úr. A híres ráczkapitány és a negyvennyolcas Zákó Pista vérből ered, maga is gavallér és hazafi.

Zákó tulajdonképpen egy politikai elv megtestesülése: a nemzeti kérdés eleven megoldása. A magyarba oltott rácz, a ki szereti a véreit, a kit a hitsorsosai elküldenek Karlóczára patriárkát választani és a kit Miletics kerületének vad ráczai egyhangulag választanak meg, — daczára annak, hogy van olyan magyar sovínista, mind akármelyik alföldi kurta nemes.

Külsőjére nézve atletikus termetű férfi. Ha a fejére teszi a kalapját, akkor egészen fiatal ember számba megy, ha levezi a kalapját, akkor majd a tarkójáig ér a homloka. Tipusa a bácskai úrnak. Jókédvű, nobilis, mulató. Félélmatosan győzi a trojaniczákat, szeret vadászni, cigányászó, tamburapengés mellett egyformán elmulat, akár három napig is egyfolytában. A szabályi tanyája, a hol a pénzügyek vezetésével megbízott Pista legénye, egy vén szakácsné és vagy 15 kutyája társaságában lakott, messzi földön híres volt a gazdája veszedelmes vendég-szeretetérel.

Zákó Milánnak van még egy nevezetes tulajdonsága; nincs ember, a ki valaha mogorván, vagy éppen rossz kedvében látta volna. Ő maga ezt a sajátságát azzal a szokásával magyarázza meg, hogy be szokott zárkózni, ha faj a foga.

Az elmondottak után szinte hihetetlennek fogják találni, ha hozzátoldom azt, a mit minden bácskai ember bizonyíthat; hogy Zákó Milán volt egyike az ország legjobb szolgabírásinak.

*) A „Budapesti Hírlap“ „Uj emberek“ czime alatt tározórovátában még a titeli és kulpini kerületek képviselőit mutatja be; mi ezen elmesz károkatok teljes szövegükben ideiktajuk.

A járásbeli parasztjai a szó szoros értelmében rajongnak érte és a ki látta, milyen szeretetreméltó tud lenni az utolsó bocsorossal szemben is, az érthetőnek fogja találni azt is, hogy kevés ember van, a kit annyiszor hívtak volna meg már komának, mint a zsablayi főszolgabíró.

Mindent összevéve: Zákó Milánnak az erendelő bűn mellett csak egy hibája van, az, hogy — mameluk.

Ivánovics Iván dr.

— A kulpini kerület képviselője. —

Olyan a neve, akár egy Turgenjev-féle regényhősnek, hozzá görög keleti hiten van, de azért még senki sem vonta kétségbe magyar voltát. Hogy magyar embernek vallja magát, az egyéb-irant a legkevésbé, a mi tőle elvárható, mert Tisza Kálmán egyppár év előtt iktatta csak apja nevét a magyar nemesek aranykönyvébe, a közérdek (olvast: választások) körül kifejtett érdemei elismerésül a szentiványi előnévvel ruházva fel őt.

Szentiványi Ivánovics Iván szép életpályát választott magának: Dungserszky Lázár, a rácz nábob veje lett. Ez a házasság vitte rá Ivánovicsot arra is, hogy testvére az ügyvédi vizsgálatot, mert praktikus eszű alapos conditio sine qua non-ként szabta eléje, hogy legyen valami és csak akkor adta hozzá a leányát, mikor Ivánovics kiszögezte a háza kapujára ügyvédj czeztábláját.

Becslésletére legyen mondva Ivánovicsnak, hogy a milliomos parthie ellenére sem változtatta meg egyszerű életmódját, csak a kocsisának meg az inasának borotváltatta le a bajszát és adott köcsögkalapot a fejére. Akadtak ugyan emberek, a kik azt vittatták, hogy Ivánovics a saját, uraságtól levettت czilindereit hordatja a legényeivel, de ez merő ráfogás, mert be van bizonyítva, hogy úgy a kocsisnak, mint az inasnak nagyobb a fejszáma a gardziájánál. A bajaiak különben azt is híresztelték, hogy a takarékoságáról híres Ivánovics megborotváltatja a méheit, hogy annál messzibbre repülhessenek méz után, de erre a pletykára is csak az a véletlen adott alkalmat, hogy Iváno-

vics Iván mehesében egy nyugalomba vonult borbély viseli a méhész tisztét.

Hogy miért lett követ Ivánovics Iván, azt az Istent és őt magát kivéve, tulajdonképpen senki sem tudja. Mindenesetre fontos oka lehetett, mert komolyan vette a dolgot és a kulpini kerület választói vagy egy héten át más szivarra se gyujtottak-mint regalításra. (Ma megint bagoznak.)

Mikor megválasztották, egy ellenzéki barátja szemrehányásokkal illette.

— Hogy tudsz ilyen erőszakos kormányt támogatni?

— Erőszakos? mondta Ivánovics. A világtörténelem tanúsága szerint erőszakos nem lehet sokáig lenntartani egy rendszert. Ha a kormány erőszakos, akkor meg fog bukni, akár a kormányparton üldögélek, akár az ellenzéken.

Végül még egyet: Ivánovics feltűnően szép ember, a ki még a mostani képviselőházban is ritkítja a párját.

Egy kritikus dala.

(Irtá P a t a j S á n d o r. Megjelent Révay testvérek kiadásában Budapestben.)

A mióta Gyulai Pál az egyedül hívatott arra nézve, hogy új zeniket telfedezzen, azóta a kisebb s legkisebb Gyulai Palok csak zenikeket fedeznek fel. Ha pedig egy ilyen Gyulai Palkó arra vetemedik, hogy egy fiatal poéta tehetségét nyilvánosan elismerje, akkor jaj annak a szegény poétának, mert irgalmatlanul megkritizálja a »Budapesti Szemlé«-ben csak azért is, mert nem Gyulai Pál fedezte fel. — Hja ilyenek a nagy kritikusok, egoisták, irgalmatlanok, czimikusok, a kis kritikusok pedig csak anyiban különböznek a nagyoktól, hogy irgalmatlanabbak, czimikusabbak és nagyobb egoisták. — Csiky, Reviczky, Mikszath, kis Miksák, csiszolatlan zenik, az egyiknél azt kifogásolják, hogy sokat irt, a másinál, hogy korán halt meg, a harmadiknál, hogy még él, a mértékét pedig egy se üti meg. — Jókain is elverik a port s ha volna még haja szála a fején, azt parókástól együtt letépnék róla, — szóval veszedelmes tigrisek ezek

az, a mi a hatalmasok igényeinek és akaratának megfelelőbb. A szabadságot, melyért megváltó Istentünk keresztalatt szenvedett, a hatalmasok juttatán erőszaka elrabolja egy kisebbségtől, hogy ez kenyelen az erőszakos hatalom által ráment rabságot elszedni.

Ha végig tekintünk a continensen, azt tapasztaljuk, hogy Amerikán kívül mindenütt az uralkodó elem tartja kezében a hatalmat. A Megváltó e részben tett kijelentésével szemben a hatalom gyakorlására a többség lenne hivatalos. Es miert van ez így? Nem másért, mint azért, hogy az emberek nem akarják önmagukat felismerni, mert nincsen bennök felebaráti szeretet, mert az önzés és nagyravagyás tartja lelküket lebilincselve, mint annak idején, a midőn a Megváltó az emberi szeretetet hirdette, fogva tartá a farizeusok és szaduceusok sziveit a sátán hatalma.

Valjon — ily életfolytatás mellett, a melyben leledzik társadalmunk apraja, nagyja — különösen a hatalmasok sokasága — fel fogunk-e támadni a boldog életre, vagy pedig a vég nélküli kárhozatra? En azt hiszem, hogy inkább az utóbbira, minsem az előbbire; a megváltó nem a gonoszakért, hanem a jókért szenvedte a keresztalatt.

Bereghy Endre.

Das Mandat Pulsky's.

Die Behauptung mehrerer Blätter, daß die Hadzsy-Partei zur Tragung sämtlicher Kosten wäre verhalten worden, entspricht nicht der Thatsache, denn der Verteidiger Pulsky's hat an den Verifikations-Ausschuss wohl eine Rechnung über 1500 Gulden lautend eingereicht, doch wurden davon bloß die Stempel- und Beglaubigungsgebühren in der Höhe von 369 fl. zugerechnet.

Unser Berichterstatter verständig uns auch noch davon, daß die Gegenpetition der Pulsky-Partei voll abschließender persönlicher Angriffe war, da dieselbe sich nicht so sehr mit dem in der Wahlzeit beobachteten Vorgehen und den Thaten der Gegner befaßte, als vielmehr Einzelne verdächtigen zu müssen vermeinte; die Gegner fanden es nicht unter ihrer Würde, persönlich einzelne Anhänger der Hadzsy-Partei mit angeblich vor 10, ja sogar 32 Jahren geschenehen Sachen zielbewußt zu verdächtigen und von denselben vor Unwahrscheinlichkeit fragende Dinge zu erzählen. So haben es unter Anderem die Anhänger der Pulsky-Partei nicht verschmäht, gegen den Präses der National-Partei, den Grundbesitzer Georg Rác, die Behauptung ins Treffen zu führen, daß er im Jahre 1882 insolvent wäre geworden und daß er vor fünf Jahren neben August Pulsky Stellung genommen, im Geheimen aber für seine eigenen Zwecke fortgeschritten hätte.

Trotzdem diese Märchen erwiesenermaßen nichts gemein haben mit der Verifikation der Wahl, und dieselben nur einer persönlichen Rache ihre Aufnahme in die Gegenpetition verdanken, hat sich doch Georg Rác veranlaßt gefühlt, vor dem Verifikations-Ausschuss das Wort zu ergreifen und den unrichtlichen Anklagen gründlich heimzuleuchten. Rác sagte, daß er mit Recht glauben zu können vermeint, daß er nach seiner 25-jährigen öffentlichen Wirksamkeit und Thätigkeit höher und reiner dastehe, als für notwendig zu erachten, sich gewissen Anschuldigungen gegenüber verhalten zu müssen, nichtsdestoweniger überreiche

er hiernit dem Verifikations-Ausschuss ein vom kön. öff. Notar beglaubigtes Document mit 5 Original-Beilagen, (aus welchen ersichtlich ist, daß Georg Rác gerade im Jahre 1882 von Alex. ein Gut um 514000 fl. gekauft hatte, für welches er eine Caution von 51400 fl. bezahlte — und so der zungenfertigen Behauptung gegenüber, wonach er im Jahre 1882 insolvent wäre geworden, mit der ihrer würdigen Verachtung zur Tagesordnung übergehen kann.) Georg Rác offenbarte noch vor dem Verifikations-Ausschuss, daß es wahr ist, daß er vor fünf Jahren — wohl nicht mit der Regierungspartei des Bezirkes, wie dies die Gegner behaupten, — jedoch mit dem Obergespan Béla Sándor hinsichtlich der Nominirung eines außerhalb der Parteien stehenden Abgeordneten-Candidaten ein Pactum geschlossen habe. Er that dies im Interesse der Erhaltung des Friedens im Bezirke und gesteht nun ein, daß er damals gefehlt habe, denn ihre Wahl fiel zum Unglück des Bezirkes auf August Pulsky. Aber die dem Verifikations-Ausschuss überreichten Original-Briefe und Documente bezeugen, daß Obergespan Béla Sándor das Pactum mit dem Vintergebankten abschloß, um sich, den Präses der Opposition des Bezirkes später umso bequemer auszuwählen zu können, denn August Pulsky häutete sich knapp vor der Wahl aus einem außer aller Parteien stehenden Candidaten zu einem wütenden Mameluk.

Das sind Thatsachen, — so sagt Georg Rác, — die man nicht läugnen kann, und diese Thatsachen documentiren auch, daß nicht er den Pulsky ausspielte, sondern daß eben Pulsky und Béla Sándor diejenigen waren, welche ihn unter den abschließlichen Vorwänden hinter's Licht führten. Was die Mißbilligung der Einreichung der Petition gegen die Wahl betrifft — fährt Georg Rác fort — kann er nur so viel sagen, daß früher, als die Wahlen noch in Kula abgehalten wurden, die Kosten einer Wahl im Neu-Verfaßter Bezirke niemals mehr als 2—3000 fl. betragen. Vor 8 Jahren führte Tesdler Szilágyi den Franz Pulsky mit zu, welchen wir gegenüber Ludwig Karman mit 1000 Stimmen Majorität wählten; ich berufe mich auf Szilágyi selbst und den alten Pulsky, daß jene Wahl nicht einmal 3000 fl. kostete.

Aber schon nach fünf Jahren hat August Pulsky, trotzdem er einem Gegner gegenüberstand, welcher vor der Candidation sich nach Abbazia flüchtete, nach Rücksicht seiner eingeweihtesten Korteilse 40000 fl. verausgabt, jetzt aber nahezu 100,000 fl., und wenn Jemand den Corruptions-famen solcherweise unter die bisher ehelichen Wähler streut, dann darf der Verteidiger die — die Annullirung der Wahl anstrebenden Petition nicht mißbilligen — weßwegen er auch die Anordnung der Untersuchung erbat.

Offener Sprechsalz!*)

„Das Mandat Pulsky's!“ Gehörtler Herr Bedakteur!

Ich bitte um die Aufnahme folgender Erklärung in Ihr gesch. Blatt: Ich habe nicht die Absicht, hier auf jenen tendentiosen Artikel,

*) Für das in dieser Rubrik Enthaltene übernimmt die Redaktion keine Verantwortung.

a kritikusok. — Node ök is csak emberek s így nekük is vannak gyengeik, melyek többnyire abban nyilatkoznak, hogy mindenki költő szeretne lenni. — S ha ilyenkor aztán ez a véres tigris kritikus a lantot kezeli, képzelmét mily hangok kerülnek ki belőle.

S akkor elérte őket is a nemzés s a szegény agyonkritizált költők s irók nagy bosszulva.

A nagy Gyulai Pál is csak egyszer kezelte a lantot, de csakhamar letette s „Romhányis ja regieseket in pace.

Van nekünk Zomborban is egy ilyen Gyulai Palunk, ki szintén veszedelmes kritikus, epés, kiméletlen satirikus s ami őt még hozzájárulba teszi, az, hogy egyuttal szellemes. — S ha mindenképp dacára nem oly gyúltól személy, mint a nagy Gyulai Pál, annak oka részint az, hogy Zomborban kevés az iró-nép van, kit meg lehetne kritizálni, a nagy irókat pedig bőlesen nem kutatja, másrészt pedig, mint számházi referens inkább csak a színészeknek néme, — azokkal pedig tudvalevőleg Zombor színpártoló közönsége nem igen törődik s így alig van, ki őket a mi Gyulai Pálkónk ellenében megvédené.

De ami a mi külön városi kritikusunkat azok dacára mégis kedvelté teszi, az az ő excentricus egyénisége, eredetisége, különlegessége, hogy így mondjam, (de nem találok meg a kellő kifejezést) szóval az ő »patájszandorsága.

Mert hiszen magában véve az, hogy egy kritikus verseket ír — vakmerőség, de hogy egy kritikus verseit kiadni merje saját neve alatt s hozzá még ily címmel »Egy kritikus dalai«, az már több a vakmerőségénél, az egy neme a bosszúnak, az luciferi incelegkedés a közönséggel, kritikusokkal, költőkkel, rókkal, kiknek kifogástalan szerbséggel azt kiáltja oda: »sád puca!.

Mondhatom igen vegyes é ellentétes érzelmek hatása alatt vágtam fel az igen csinosan kiállított verses kötetet.

S habár versei egy részét ismertem, miután azok úgy a városi szépirodalmi, mint a helyi lapokban is megjelentek, a verskötet gyanus címével sehogy sem tudtam kibékülni.

Azt hittem, hogy verseibe szedett kritikák; vagy legalábbis kritikus verseket fog tartalmazni a kötet s kellemesen csalód-

tam, midőn e helyett Pataj Sándor eddig elszórvá megjelent csinos költeményeit összegyűjtve leltam fel.

Pataj Sándornak szükebb hazájában Zomborban írónéve van, a nagyvilág persze nem tud róla semmit s ha élve a szépirodalmi lapokban találkozott is a nagy közönség egy — egy csinos költemény alatt névelve, azt hamar elfelejtette; pedig mint a jelen kötet költemény is tanúsítja Pataj Sándorban van tehetség; — Heine fordításai kifogástalanok, saját költeményei pedig kevés kivétellel mind igen csinosak; meglátszik rajtuk, hogy iróruk Heine-t előszeretettel olvasta, van bennök sok heinézis, de ennek dacára, magukon viselik iróruk saját egyéniségének bélyegét is.

A mi Pataj Sándor költeményeit a vidéki poéták zöngeméneitől megkülönbözteti, az azon elegans feszletenség, ötletgazdaság, kifogástalan verselés, gördülékenység s könnyedség, mi oly kellemesen hat az olvasóra, hogy menten megkedvelni ezen úgyszólván jászai pajzansággal írt dalokat.

De nem úgy a kritika; é habár elismeri s megdicséri a szép nyelvezetet, ügyes rimelést és versei gördülékenységét, kifogásolja é pedig joggal azt, hogy sok költemény csak egy szójáték vagy ötlet kedvéért iródott s habár é kell ismernünk, hogy ezek a gombhoz varrt habatok is meglehetősen jól állnak, azokat komoly költemény számba venni nem lehet s a kritika szerzője, kit különben tanjélt adá annak, hogy a muzsa homlokán csókolta fia, csak dilettáns verselőnek tekintti. S ebben a kritikának igaz van, mert mindaddig, míg Pataj Sándor csak műkedvelősködsébsől ir költeményeket, addig mi is csak ügyes dilettánsnak ismerjük.

Nincsen bennök semmi elcélélt kesergő vagy reménytelen szerelmet variáló, ma már unalmas ömléngés, hanem negédes hangú, a finom salony realizmus jellegét magukon viselő dalok, érzelemmel, de ellensúlyozva finom ironiával mintegy önmagukon is kritikát gyakorolva.

Pataj Sándor is megéneklé a szerelmet, mint előtte annyí más, de óvakodik, minden felengzéstől, a modern realiztikus iránynak megfelelőleg finom izléssel, s eredetiséggel írja dalait fu-

welken die „Wätsch“ unter dem Titel „Das Mandat Pulsky's“ in ihrer 30-ten Nummer L. 3. veröffentlichte, und in welcher sie Aufrethung macht, denn durch die während der Wahl vorerwähnten Behauptungen verurtheilt und der Regierungspartei anhaftenden Schmutzflücht abzuwaschen. Doch las ich dortselbst, daß ich zumal in Concurs's gehalten wäre, daß ich im Jahre 1887 nur zum Schein neben Pulsky's Stellung genommen, in Wirklichkeit aber im Geheimen für meine Zwecke fortgeschritten und Pulsky'schändig ausgespielt hätte, weßwegen mein politische Charakter unerschütterlich und meine persönliche Zurechnlichkeit zweifelhaft wäre.“ Dies polanen einige im Dienste Pulsky's gebliebenen unglücklichen Korteilse an.

Daß ich in meinem 21-ten Jahre vor 32 Jahren in Concurs's gehalten wäre, ist kein Geheimniß*) Ueberdieszählung öföhten jener Unstand wissen, was dieser Concurs mit der Verifikation des Pulsky's Mandates gemein hat? Oder wird das Vancortieren einer Perönlichkeit als Verdienst an gerechnet, weil dieselbe der Regierungspartei angehört, welche vor 10 Jahren in Concurs's geriebt, und — nachdem derselbe aufgehoben wurde, — dieselbe Perönlichkeit trotz ihrer Zahlungsfähigkeit eine gemeinliche Fultituzion um Tausende idühigte, — mi aber der vor 32 Jahren angelegte Concurs als Zünde angedreht? Die vor 10 Jahren bankrotierte Perönlichkeit ist Tesdler v. Ormon und im Staatssecretar im Handelsministerium! Wieleicht beschwören, weil die Korteilse der Pulsky'schändig eine Kluge theilhaftig werden ließ, welche zur Zeit der Wahl gegen die ung. Rác und die Glaubensföchten auftraten? Oder beschwören, weil sie meinen Einfluß wärtten mähten, gegen mein während der Wahl bedachtetes fortgesetztes Vorgehen jedoch keine Einwendungen erheben konnten, nun meine Perön angreifen, meinetwegen, weil für immer die Luft an der Beschäftigung mit öffentlichen Angelegenheiten zu verderben?

Was sein, doch darf nicht vergessen werden, daß während einerseits es einem Leben erlaubt ist, aber meine private und öffentliche Thätigkeit gerechte Kritik zu üben, ich andererseits den Vögenhöfiera und Vögenanstrengern gegenüberträte und bin ich dessen gewiß, daß ich mit ihnen nach ihren Verdiensten fertig werde.

Bei sieben Wahlen habe ich wohl nicht die Zählertrolle geriebt, sondern auf Erönden und Vöten übernommen; ich hatte mit Niemandem Unannehmlichkeiten, weil ich in meinen Worten und Thaten immer die Objectivität wöhrte. Meine öffentliche Thätigkeit ist im ganzen Comitö decet bekannt, daß ich es noch nicht notwendig hatte, mich gegen neidische oder nachsichtige Angriffe zu verteidigen und zu idühen. Doch die Partei-Verdächtigen schlug diesmal auf ein solches Gebiet über, daß ich es nicht unterlassen kann, zu reden.

Beschwören ich alle jene Korteilse der Pulsky'schändig Partei, welche entweder in der Gegenpetition, oder sonst irgendwo ausfanden, daß ich zumal in Concurs's oder Aufrethung geriebt und daß ich im Jahre 1887 Pulsky'schändig idühen Vorwänden betrogen hätte, für seine und eunde Verdammen lötlange, bis sie ihre Anklagen nicht beweisen.

Ich erkläre zugleich, daß obige Verleumdungen idühenwärdig widerlegende Original-Briefe und Documente nicht in meinem Besitze befinden, in welche jeder anständige Mensch Einsicht oder von selbst sich Copien nehmen kann.

Georg Rác.

Megyei s helyi hírek.

* Izen tisztelt olvasóinknak és munkatársainknak boldog ünnepeket kívánunk.

* **Kinevezések.** A köspán a három évi időtartamra rendszerezett ideiglenes minőségű két arvaszekei útközi állásra Ráts Miklós nyugalmazott főszolgabíró és dr. Hermann Ferencz főispán titkár, a három alszámvevő állásra pedig Kálicska Hugó nyugalmazott adótanácsos, Patnik Desző varmegyei alszámvevő és Horváth József m. kir. adótitkár s vezte ki.

* **Pályázat** van hirdetve az újdíeki kir. törvényszéknel behatóan bírói és az apattin kir. járásbíroságnal betöltendő aljegyzői állásra.

* **A szerb nemzeti szántársulat** 1892. évi április hó 12-én „A Vasember“ darabál szövegdarabát itt Zomborban betegezven, a szerb 82-és nagy szinögyi füzösztés Hadzsis Antal jelenlegi igazgató, szerb iró és a Kisfaludy-társaság tagja, az egész szántársulat tisztelőre a szerb „Gstaonica“ vendéglőjében buszestélyt rendezett, mely szepen sikerült, amennyiben azon 184 személy vett részt. Az első toaszott dr. Vujics Jenos, mint kirendelt házigazda, mondta Hadzsis Antalra, őt mint szerb irót és a szerb szántársulat igazgatóját ünnepléven. Utána Hadzsis Antal emelte

*) De facto hat Herr Rác jedoch seinen sämtlichen Gläubigern ausbezahlt. Die Red.

szerezve azokat szellemes ötletekkel, a magasabb réptü érzelm-nívóvántást legott satíraival ellensúlyozva.

S ebben véli az olvasó Heine befolyását feltalálni; de még Heine dalában azzal akarja tulhajtozt fenségességnek oly könnyen nevetességé választ ellensúlyozni, hogy váratlan realis söt néha trivialis fordulatot ad dalainak, addig Pataj költeményeiben a szellemes ézeledés, önironia sorban követi a föllengzést, s mig Heine-nál a befejezés frappans s gyakran megdöbbentő, addig Pataj-nál a kellőleg elnyújtott magasabb szaranylatu érzeménynyilvánulásnak nem rontjaq az alaphangulatot, mely hol komoly, hol negédes s ez végig uralkodó marad a versben.

Korántsem szándékozom Pataj Sándort Heinevel egy napon említeni még kritikai méltatásban, csak éredemul akartam betudni neki azt, hogy Heine-kultusza dacára, megtudta őrizni önállóságát s verseire saját egyéniségének bélyegét nyomni.

Maga a verses-kötet, mely a Révay testvérek jönevü budapesti könyvkiadó cég kiadásában jelent meg — aránylag kevés eredeti költeményt tartalmaz, minthogy az amgy is vékony köteteske majdnem fele részét Heine, Longfellow, Baumbach és Shakespeare fordításait foglalják el.

Látszik, hogy irója szigorú kritikai gyakorlat önmaga és versei fölött, mert közülük sokat kirostalt, kihagyva a kötetből olyan verseket is, melyek a fővárosi szépirodalmi lapokban is megjelentek, — de ez csak éredemul tudható be neki; — habár másrészt tagadhatlan, hogy más, a költőnél még szigorubb kritikus talán többet is kirostalt volna.

Node én nem vagyok kritikus, nékem nem kell félnem se Gyulai Páltól sem más kritikustól, én tehát bátran s nyíltan bevallhatom, hogy Pataj Sándor költeményeit élvezettel olvastam, hogy őt többnek tartom ügyes verselőnél, s azt hiszem, én magam, hogy mindenki, ki verseit olvasta, hasonló véleménynyel lesz felőle.

Cz. L. J.

pharát az itteni szerzőkre, mely oly melegen járta a szerb nemzeti színdarab, Dr. Pavlovič Simon a szerb színtársulat összes tagját, majd Ruzsits Demeter színművész a helybeli szerb bizottságot, Bikar Simon dr., Vujics János mint a szerb nemzeti színtársulat megbízottját és a helybeli színdarab-bizottság elnökét elnöket, dr. Eremin György Bikar Simonra, dr. Kronits István Ruzsits Demeter színművészre, dr. Eremin György Lukits András és Dobrinovits színművészre, dr. Vujics Janos Szilykovits Velya színművészre, rendezőre és íróra, Blagojevič Janos Bakalovits színművészre, dr. Pavlovič Simon Vujits Zsófia színművészre emléket pharakt, Vacsova után a hatalmas majdnem tüzérra perült, de a szándékát helyszíne miatt abban kellett hagynia. A társaság végig hangulatosan 5 óráig maradt együtt és csak 3 óra felé kezdtek lassan-lassan távozni, míg a többség még tovább is együtt maradt. A szerb színtársulat ezután egy pár száz forintnyi tisztja jövedelmét vitt magával Zomborból.

*** Jegyzői vizsgák.** A f. hó 12. és 13-án megtartott közjegyzői vizsgálatok 13 jelölt tette le sikeresen visszautasított 1; a kiegészítettek névsora következő: Babarezi János, Beskics Béla, Boluhne Ágoston, Elich Dezős, Fischer Nándor, Jahn Robert, Jeszensky Béla, Késmarky Géza, Mayer Janos, Muro Peter, Oláh István, Rausenberger Gyula és Vuics Milan. Ezekkel nyelvi képesítést nyert a dalmat nyelvre Odrý Andor.

*** Az ágost. evang. híveknek** tudomásul adatik hogy husvét vasárnapján ápril hó 17-én délelőtt 10 órakor az e célra kibérelt helyiségekben úrvacsorával egybekötött Istentisztelet fog megtartatni melyre a tisztelt hívek ezennel meghívattak. Gallé Emil s. k. egyházi felügyelő Korosy Emil s. k. ág. ev. ut. lelkész.

*** Színházi hír.** Rakodezay Pál színházgáztató, a ki tudvaleg az idei tél idejére nyerte meg Zombor és Bja városok színházára nézve az engedélyt, a közelmúlt napokban Budapesten a színesek körében a következő tagokat szerződtette: Fűrőd Béla színművész. Pesti Kálmán komikus. Gyózi Lajos jellem. Kúmezezy Gyúlla név. Rajna Amália anya. Mesáros Kornélia operette-és népszínművész. Halasz Ferenc és Arady Árpád segédzenészek.

*** Jótékonykezelő tanzestély.** A zombori általános iparintéstudat zászócsentelét ünneplően részvétet ígsof g. évi április hó 18-án vagyis husvét második napján a Vadaskürt szálló összes teremében a felszövidéki inségek javára jótékonykezelő tanzestélyt rendez, melyre a n. e. közönség tisztelettel meghívja a rendező. Kezdeleste 8 órakor. Belepidőji szonemelyen 1 frt. esakidjegy (3 szonemely) 2 frt 50 kr. karzat 1 frt. Felhívítésközsonettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtaztatnak. Jégyek előre váltakot Kollar Jozsef ur és Mayer & Thum urak kereskedésében este a penztárnál. Rendezősek: dr. Fratrievich-Aszt Vizez. elnök Dr. Vicsok Andras. jegyző. Siechmann E. Mihály. pénztáros. Sekik Dezős. ellenőr. Brkus Bogdan. Cenzel Jozsef. Holczér Márton. Kretsmár József. Nevoza Jozsef. Pastrovits Károly. Spitzer Vilmos. Stebler Sándor. Sulyak Ferenc. Zarubsky Gyula.

*** Lódy-hypodrom.** Lódy János fel szervezett ezirkus-társasága, melynek napról napra újabb s egymást fölmúllo produkcióit melten részeseülnek a közönség elismerésében, husvét vasárnapján nagy előadást tart; hétfőn lesz két előadás, 4 és 8 órakori kezdettel.

*** Segély.** A kereskedelmiügyi miniszter az apatini iparos tanácsoktól 270 frt., a bezdanti 275 frt., a esztervénaktól 300 frt., a hodsághat 100 frt., a zentait 100 frt., a topolyait 200 frt., a titeletit 170 frt., az ó-kanisait 300 frt. és a szivaezt 135 frt. segélyben részítette.

*** Jutalom.** Beresényi Jozsef paragi helyettes jegyző, a mult évi adó behajtása és kezelése körül szerzett érdemeiért a m. kir. pénzügyminiszterium részéről 20 frt jutalomban részeseült.

*** A szt.-tamási mérgezési ügyben** a szegedi kir. ítélőtábla folyó hó 8-án helybenhagyta a kir. törvényszék vadhatározatát s így ezen szenziótól kellett bünygyben rövid idő múlva lesz a végvárgyalás megtartható.

*** Tüz Csantavéren.** Hétfőn éjjel, midőn a szél javában dühöngött, Balazs Antal haza eddige ismeretlen okból kigyuladt és eszakeram a hangok martáékává lett. Szerencsére azonban az összesereglett népnek sikerült a szomszéd hazákat megmenteni. A legett ház biztosítva volt.

*** Nem halt meg.** Heinrich hajai tisztbelyettesből, ki az általa okozott vendégül botrány után magára lött, már kétszer jelentették a lapok, hogy — meghalt. Most másodikszor kell e hírt demantálnunk, mert Heinrich él és javulóbbban van.

*** Az óker-palánkai vasut** nyomejlesztési munkálatát — mint értesülünk — Pompery Elemér budapesti mérnök a napokban megkezdi, s minthogy az érdekesség e vonal letejesését feltelendő ohajja, az építést is nemokora megfogják kezdeni.

*** Halálözás.** Vidakovich Adámné a saját, úgy a gyermekek, unokák és nő véneben fájdalomtól megtört szívvel jelenti nemes Vidakovich Adam Bacs-Bodrogh vármegye bizottsági tagjának, folyó évi ápril hó 13-án éjjeli 10 órakor, rövid szenvedés után, életének 59. évében történt gyászos kimúlását. A boldogultnak meghaldított teteme 1892. évi ápril hó 15 delutáni 4 és fel órakor fognak a családi sírboltba elhelyeztetni. Az engesztelő szent misze adoztat folyó hó 20-an, vagyis szerdán, delélti 9 órakor fog a helybeli mór. kath. templomban az Urnak bemutatattani. Nemes-Milivics, 1892. évi ápril hó 14-én, Ádás és béke hamvaira! Vidakovich sz. Knezy Zoltán, neje. Özv. Polá ovich szül. Vidakovich Ester, Vidakovich Jenő, gyermekei. Polákovits Lukács, Polákovits Soma, Polákovits Jolan, Kanyó, Margit, unokái. Kanyó Lajos, kir. tablai elnöki titkár, mint vő.

*** Állami szubvenzió a vidéki színházaknak.** Az országgyűlés a helygityi társza költségvetésének folyáman 120 000 frtot fog megszavazni a vidéki színeszet szubvenziójára.

*** Névmagyarosítás.** Freistadt Ernő újvidéki illetőségű, ottani tanítóknak úgy kiskorú gyermekeinek névszerint Valeria, Béla, István, és Jolannak vezeték nevének „Ipolyi”-ra kért átváltoztatását a helygityminiszter megengedte.

*** Csantavéri tanügy.** Szomorú iskolai viszonyok léteznek közönségünkben, hol az intézetek, a zsidó felekezeti iskola kivételével annyira tul vannak tömve a növendékekkel, hogy maguk a tanítók ma-holnap kénytelennek lesznek sztrajkolni. Így pld. Kiss Béla egy tanteremben tant 100-on felül, Bekvényi Lajos 80, Bekvényi Lajosné 70. Szántó 80. Koncsok Imre 85. Butkai Karolin 120 tanuló. Hogy ily körülmények között a tanítás eredménye nem lehet valami nagyon fenyves, azt nem is kell bővebben fejtegetni. Panasz, hiány, hanyagság. ezelszerűen intézkedés, vagy éppen ellenkezőleg, ez a mi tanügyünk szomorú képe. Népoktatásunk ezen hatamaradottságának legfőbb oka az, hogy az előjáróság a szó legszorosab értelemben a kulturának mostoha anyja, nem képes felismerni a bajok forrását, nem tudja, hogy itt van azon időpont, midőn népevelésünknek egy külső-mint intenzív fejlesztése eladhatatlan szükségesség. De ha az előjáróság már ennyire nem törődik a gyermekeknek a tanulásban való előrehaladásával, törőd-

nie kellene, a mi legfőbb — az egészségi állapotokkal és legalább ezt tartva szem előtt megszüntetni az abnormális viszonyokat, a melyek, meg tartanak, addig közönségünkben a népoktatás, a melynek lehadata volna a nép értelmi és erkölcsi, gazdasági és egészségi állapotainak javítása, felesleges munka, a fordított köztársaságba dobott pénz. De úgy látszik, hogy az előjáróság nem törődik, ha szenved a tanügy, ha szenvednek a tanítók, kik a nagyobbra alosony, fizikal feltéremben kénytelenek kötelezőségeket összes szemléli és fizikai erők kimerítésével végezni. Nincs egy vaskéz, mely e Potentiumjért korházt takolmányt lendítse és a tanügy maradandó pantheonját építse fel helyén. Vajjon át van-e hatva az előjáróság a népevelés mérhetetlen fontosságát, mely pár évvel ezelőtt népkönyvtart alapított a nép művelésére s most meg a már eddigléle is alig ürthető állapotot végkép tarthatatlanná tette azáltal, hogy egyik iskolában a népoktatás vezetést a még október hóban elhalt Bagi Janos helyett néhány iskolászeki tag urnak professzusa folytán egy oklevél nélküli képezele magántanulóra bizta? A közönségben véneben hazafias és collegialis évek által vezeteltve szolunk tanügyünk több faktoriáról azon reményben, hogy ezen abnormális viszonyok megszüntetése iránt a nagys. tanfelügyelő ir mirahabár intézkedést tesz.

*** A felszövidéki inségek javára** rendezett hangverseny alkalmával, úgy a szereplők mint a rendezősek közös megegyezés folytán elhatározták, hogy egy zárkörű társas vacsora fognak összejönni, mely — mint halljuk — a hó 23-án szonlaton tartatik meg a „Vadaskürt” szálloda nagytermében.

*** A szerb egyházi kongresszus** választmányát Branko vies György pátriárcha elnöklete alatt Karlovczan a m. het folyama alatt több ülést tartott. Az ülések fővárgyát Csirics Lázár kongresszus titkár jelentésének tárgyalása képezte. Ezen a választmány által helyesléte tudomásul vett jelentés legelőször is a kongresszus anyagát előkészítő bizottság munkádszolgát hű képet nyújtja, azután tárgyalja a legelőször helyen szentesített s a választmány hatáskörébe utalt intézmények és rendeletek alkalmazását és fogantatását: majd javak ellenőrzését és kezelését; ügyel tudósít az egyes egyházi adminisztratív ügyek masod, illetve harmadikokban való elintézéséről. Az alapítványokból 1890—1891. év folyáman kölcsön ezimén 212,795 forint 32 krajczár adatott ki, visszafizettetett pedig 359,176 forint 05 kr. A választmány az egyházi alapítványokból nyújtandó kölcsönök kamatából 7% lot 6%-ra leszállította, s megállapította, hogy a pupilláris biztosíték mellet mindössze 2,162,378 frt 34 kr van elhelyezve. A választmány első, három üléset soam adminisztratív ügy elintézésre vette igénybe, több miniszteri loirat tudomásul vétetett, nyugdíjak, kegydíjak és segélyekesek utalványoztatnak, a pakrózei püspöki templom renovalására 5000 frt engedélyzetet; végül dr. Pólit M. jogtanácsosa kimerítő jelentése tárgyalattal és vétett tudomásul. A szerb egyházi kongresszus, melynek ezen választmány előkészítő bizottságát képezi, a husvét és pünkösdi ünnepek között fog Karlovczan dr. Nikolics Fedor királyi biztos által ünnepelesen megnyitattani. A kongresszus fővárgyát az egyházi szervezési szabályzat megalkotása fogja képezni, mely most van az e célból külön alakított tizenötös bizottság tárgyalása alatt. E bizottság a szervezési szabályzat általános részekét, valamint az egyházközségek szervezettel s albizoty első főjelözetének tárgyalását már befejezte s reméli, hogy ezen rég nélkülözött szervezési szabályzat — bár ellenségei nagy számban vannak — nehézségek nélkül törvényre váland.

*** Gyászhir.** Vettük a következő gyászhirot: Mócs Zsigmond a „Fiume” szerkesztése mint férj, továbbá gyermekei Vilma, Elma, Ida, edes anyja özv. de Thian Antalné, az elhunyt testvérei Guido, Luigi, Peter, Antal, Miksa, Eugenna, és Amália, fájdalomtól megtört szívvvel jelentik Mócs Zsigmond, szül. de Thian Irmanak hosszú és kinos betegség, s a halotti szenteségnek ájtatos fövélete után f. évi ápril hó 11-kén d. e. 9 órakor 35 éves korában történt gyászos elhunytát. — A boldogultunk hült tetemei f. hó 12-én (kedden) d. u. 4 órakor fognak a fumei székesegyházban behoztatattani, s a fumei sírkertben örök nyugalmára helyeztetni. — A halotas menet a Glavan fele házból (Sussak) indul ki. Béke poraira! Sussak (Fiume mellett) 1892. ápril 11.

*** Öngyilkosság.** Bezdantban a Ferenczcsatornából egy 50—55 évesnek látszó férfi hulláját fogták ki. Neve ismeretlen.

*** Légberöplött szerkesztőség.** Az amerikai reklám névóhájja az, a mit a „Ragyogó Lékék” legújabb száma produkál. A Ragyogó Lékék ugyanis egy faházat vásárolt olesó áron New-York határan s mintán oles betökkel meghirdette, hogy oda áthelyezte a szerkesztőségét, a faházat — mint a sorok között elhelyezte a kello elővigyázatlanul légebe röpitette. Meg aznap aztán ékes képekkel illusztrált számot adott ki, a melyből átveszszük a következő sorokat: „Mindnyájan munkában voltak: a lapunk szerkesztője ezombokig telegramokban, a többiek nyakig levelekben és átlutásokban, midőn egyszerre irtozatos durranás hangzott el fölöttünk s a következő pillanatan iróasztalainkkgyütt a légebe repültek. A helyzet szokatlansága egy percze megzavart egy kissé bennünket, de látva azt, hogy a tető erszénykönyű szétnyílván, alattunk maradt munkánkban a légeben is folytatunk, meg végre a mezőrege hullottunk, hol a lap jelen számát teljesen elkészítettük. A lapban aztán le vannak írva a robbanás részletei; s a nitroglicerin bombák, a csavargó, a ki azokat elhelyezte: a szét-robbantott épület stb, s végül természetesen a lap előfizetési ára s érdekes mivolta. Az eset persze nagy szenziációt keltett s a lap gépei az új palatában egésznap dolgoztak, hogy a künn tologló néptömeget kielégíthessék.

Nyeres-batsolyom szövetet, egész öhönnyre való szülit 10 frt 50 krért (kvánarua jobb fajta) is) **Henneberg G.** (es. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichen,** póstáber- és vámmentesen. Mintak postafordulvatal küldenek. Száveiba cizmett levelek 10 kros helybe ragasztandó. **Gloria selymet** — 120 cmtr. szélességen, por és esőköpnöyökkel, valamint zubbonyokra alkalmasat métereinként 2 frt 65 król. (5)

*** Vívótanfolyamot** szándékozik itt Zomborban nyitni Sztraky Norbert elismert ludapesti vívómester ha arra elegendő számban történőek előljegyzések. A vívást nem esúpan azért ajánljahatjuk, mert a test edzését nagyban elősegíti, hanem mert a társadalmi élet is többször követeli annak tudását. A kik ennek hiányával vannak, azoknak hők alkalom nyílik, e hiányt pótolhatni, s szivesen fogad e lap szerkesztőségük előljegyzéseket. Sztraky Norbert vívómester oly hírnévvel bír, hogy teljes folósegekben tartjuk, őt külön dícsérni s csak annyit akarunk még megjegyezni, hogy az ő felügyelete és vezetése alatt mindenki a lehető legrovidebb idő alatt sajátíthatja el a vívas mesterségét.

*** Tavasszi kúra.** Kiválólag a tavasz első hetei azok, a melyekben a tel folyama alatt követelt életmód következményeként a szervezetenkben leallott zavarok megszüntetésére iparkodunk. E célra, az esetek többségében, a természetes ásványvizek ajánlhatók a melyeknek jótékony és ödós hatása az emberi szervezetre mai nap általánosan el van ismerve. Ez ásványok sorában kiváló helyet foglal el Mattoni Giesshöllere, mely nem csak mint önálló gyógysszer nyer sokoldalú alkalmazást, hanem előkészítő kúrákra is. Karlsbad, Körtinjeza, Máriaebad, Franzensbad stb. használata előtt, mint való-

ban megbecsülhetlen szer különösen ajánlható; hisz már Rendenius (de thermis Carolinis tractatus) is mondogta, hogy e forrás Karlsbadnak legnagyobbu dícsereitéré válik és ez utóbbi gyógyhatását nagyban fokozza.

*** Egy kitűnő házisszer,** mely bátran foglalhat helyet a legelőszörök gyogysszer különlegességei közt, a Brazay-féle sósborszsz. Soba senki se tette nevet oly népszerűvé Európában egy hasonló szer feltalálása által, mint Luce Vilmos a sósborszsz. első készítője és Magyarországban Brazay Kálmán, ki a sósborszsz. hatáékba bevezette. E szernek nem szabadna hiányozni egyetlen háztartásban sem. Jó ez fel- szem-, fog- és törökjari ellen, megszünteti a szárgatást, fejfájást, migránt, a legelőbb hajmosó szer, feloldhatja a káteget, porszenést és a bőrtök egyéb rendellenéseit; kitűnő hatása van a gyenge szemre és tudvaleg, hogy e szer monette meg Kossuth Lajos nagy hazánkfiának szemévidéit 1877 ben. Az orvosok nagyféleképpen használják és pedig bedörzsölésre, borogatásra, belsőleg és massage-ra is, mely utóbbira különösen dr. Lörcinczy és vele együtt más előkörü orvosok melegeen ajánlják. E szer minden nagyobbu fészkerkeskedésben kapható, de ajánlatos a gyenge útazotokt elkerülésé czéljából csak olyan elfogadott, melynek vignetáján Brazay háza alatt a 19. vagy 20. szám, mint a védegy száma láthatók és a melynek palackjaj és kupakjaj Brazay czegefeliratú vannak utve.

*** A m. kir. orsz. közp. mintapinczében** kezelt hazánk temelkeivel kitűnő minőségű borok napról napra száporodó keresletnek örvendenek; hiir szerint jelentékeny megrandolések érkeztek a ludapesti elárutót képviselthez Amerika több részéből, Juidiából és Ausztraliából, midtan ugyanott a megelőző próbaküldemények dícsérő elismerést nyertek.

*** Egy okos szó.** A magyar közönségnek nem lehet eléggé ajánlani a földúrógityi kongresszus tárgyalásairól szóló jelentés olvasását s azoznak a hazafias utasításoknak megszívlelését, melyek önmaguktól erednek abból. Késztelendül nagy kalamitás közzadásunkra; hogy fordúzó községünk nagy része külföldi fordúrték látogat, míg a hazai fordúrték, melyeknek gyogyerejét és buja természet szépségeit fordúrték iryvel bennünk a külföld, csak gyér látogatottságot tudnak jeltatni. Alasonyan számíva, évenként több millió lelt becsülni azt az összeget, mely e baj folytán közzadásunkunktól elvonatik s külföldre vitéik. Itt ugyan strog és alapos segítség. De ha ez lehetvé akarjuk tenni, akkor két irányban kell, hogy a hely belátás foglaljon helyet. Először meg kell értenni a hazai közzséggel, hogy minő balneologiai kinése van hazánkban s Magyarország gyogyforrásai mennyire felalulnak gyogyhatásban a külföldieké, e mellett súly fektetendő arra is, hogy a hazai gyogyhelyek tájszépsegei egyötösen vetélykedhetnek külföldi versenyársáikkal. De ezzel csak fél munka van végezve. Gyogyhelyeink tulajdonosait és bérletit is fel kell világoztatni. Az 568r szokásnak, mely az európai kényelemmel nem törődik és a modern balneologia berendezések elől balga felelmelemel kiter, végre meg kell szűnnie. Kényelem, tisztaság, emberségek árak ma ép oly fontos tényezők egy gyogyhely virágzásának, mint a források gyogyereje és a vidék szépsége. A balneologiai kongresszus becses újmatatásokat adott mind a két irányban; kívánatos csak az, hogy ezek a szakértő tanácsok komoly figyelemre találjanak mindazoknál, kiket a dolog illet.

NYILTTÉR.*

„Pulszky mandátuma.***)

Tekintetes szerkesztő ur!

Kérem, hogy ezen nyilatkozatomnak becses lapjában helyt adni sziveskedjék.

A „Baeska” f. é. 30-ik számban „Pulszky mandátuma” czim alatt hozott tendentiozus közleménye azon részére, a melyel a választás alatt előfordult vezetéseknek okvetésé miatt mosakodik, ezutal nem rellaktok.***) De olvasom ottjárt is, hogy én már kétszer esodbe voltam, hogy az 1887-ik követválasztás alkalmával csak látszólag foglaltam állást Pulszky mellett, atalomban magam mellett korteskedtem és Pulszky esufos ürügyek alatt kijátszotam, ezenek fogva politikai jellem megbizhatlan és egyenleg is az én tanuskodasom agyallós. Ezt kirtülök a Pulszky-pártnak az 1892. évi választás alatt miködött nemely irtatlan kortesei.†

Hogy én 21 éves koromban 32 év előtt esodbe jutottam, az nem titok***) Csak az lehet meglepő, hogy mi köze ezen esodnek a Pulszky mandátum igazolásához? Vagy olyan egyennel, a ki 10 év előtt esett esodbe, s midőn ebből kikértül, fizetésekkéssége dacára közönszuo intézményet ezregek megkörtösött a esodbe jutást erényül tudjak be csak azért, mert az kormánypartit, Grómon Dezőnek hívják és allantitkár, nálam pedig a 32 év előtt esodót bünül rövők fel? Vagy azért, mert a Pulszky-párt azon korteseit, a kik a választás alatt a magyar faj és vallásfelekezettek ellen izgattak, megérdemelt megrovásban részesitettem?

Vagy azért, mert befolyásomat éreznük kellett, de a választás alatt korrek eljármás ellen kifogást nem emelhetek, tehát személyemk rontottak, gondolvány, hogy majd csak kedvem szegik a közgyekkel való foglalkozásomtól?

Meglehet!

De ne feledjék, hogy míg az én magán vagy közgyekebbi működésemmek helyes és igazságos kritizálására bárkit jogosítottak tartok, a koholmányokat gyártók és terjesztőkkel, mint gyáva rágalmozakot szembe szállók, és bizom igazabban és magabban, hogy velők érdemk szorint elbánhatok.

Hét választás alatt nem kerese, de felkérve vittem vezér-szerrepet, kellemetlenésem soha senkivel sem volt, mert az objektivitást midőn megírtam. Nyilvános miködéssem az egész megyében annyira ismeretes, somhogy bizonyos irigység vagy boszszu lehetne támadások ellen védelmezni kellene magamat. De a pártoskodási szenvedély ezutal oly irányba csapott át, hogy nem halgathatok.

Ennélfogva kijelentem, hogy mindazon Pulszky-párti korteseket, a kik, akár az ellenpeticióba, akár másból azt állították, hogy kétszer esodbe vagy ismolváltába és hogy 1887-ben Pulszky esufos ürügyek alatt rászedtem, gyáva, hitvány rágalmozaknak nyilvánom és tartom mindaddig, míg öök állitásaikkal be nem bizonyítják.

Kijelentem azt is, hogy a fenti rágalmozásoknak éppen ellenkezőleg beagyaló, czafalhatatlan beagyaló erdeti levelek és okiratokat minden tisztességes ember nálam betekintési és azokról magának insolatokat vehet.

Rácz György.

* E rovat alatt közlöltekert nem vállal felelőséget a szerk.

** Fenti cikknek, mely szoros összefüggésben áll mult számunk hason-czimű cikkével, közzéagyal adunk helyet lapunkban azmi is inkább, mert nyilatkozat a „Baeska” 30-ik számban megjelent ugyanily czimű cikkére és életlen világra meg a kormánypart egyesülé okjairát úgy a választás, valamint Pulszky mandátumának igazosáa alkalmával. Eme valamint a mult szám cikkét azért tartottuk szükségesnek német nyelven is reprodukálni, mert a verbási kerület választói, kiknek érdekében áll tudomás szerznie a fenti nyilatkozatokról tudvaleg legnagyobbu részük a német nyelvet érti.

***) A „Baeska” ismeretlen okból e közleményére vonatkozó nyilatkozatom felvetélt megtagadta.

****) Valamennyi hitelezőjét tényleg kielégítette.

Hurutos bántalmaknál
 természetesen a legelőzések hurutjánál, náthájánál stb.

**MATTONFELÉ
 GLESSHUBLER**

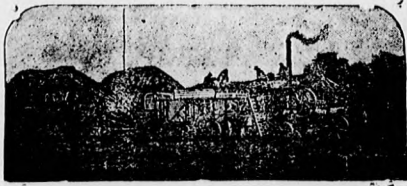
legújabb érvényes
BRANFORD-KÖNYV

a legjobb sikerrel alkalmazható. Ugy tisztán, valamint egy nyolcadik rész tejrel vegyítve a legkellősebb és leghatásosabb szer a hajót felülöz és orvosi célra. De az emésztés és nyelés zavarát, valamint a halog hajlamlant is Mattoni files hűtlere már hosszú idő óta, mint kiváló gyógyszerét szer van elismerve.

* E rovat alatt közléteért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Kotzó Pál
 gépészmérnök, BUDAPEST, Üllői-út 18. sz.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2, és 4 lóerős szüges eszékplé-készleteket, továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerős sín-eszékplé-készleteket hosszú származókkal, alsó szelével és rendkívül nagy felületű rostokkal, arpahejz és választó-hengerrel, Fa- és szénfűtésre és eredeti szálfűtő-gőzmozonyokat. Továbbá R. GARRET & SONS felülmulthalan 40% tűzelőanyagot takarító Compound-gőzmozonyokat. Legjobb elismert „Brantford” önműködő amerikai kéveköti aratógépet. Eredeti amerikai szennyvíztűtő 1 vagy 2 ló lőreására alkalmazható kombinált rúddal. Sorvető és szóróvető-gépeket és minden egyéb kisebb gazdasági gépet. Jutányos árak, kedvező feltételek.

Orvosi és ügyvédi czimtáblák olcsón.

**Öntött és írott
 czimtáblákat,
 czimereket, zászlókat, di-
 szítési czikkek**

és minden SZAKBELI munkákat fest, készít és ad kölcsönbe

ENGEL D.,

Hungária zászlógyár, czim-, czimerésztészt és di-
 szítési vállalat

BUDAPEST

IV. gróf Károlyi-utca 26. gyár IV. Magyar-utca 23.

Arjegyzekek franko.

Egyélti Jelvények.

Lampionok és fakályák.

Zenélő tüzlakók.

Urak,

a kik nem gyengeségben szenvednek, kériék a Volta után szerkesztett, minden államban szabadalmazott „RE-FECTOR” galv. electr. készülékét szölo illusztrált könyvet önhaszalnatra. A testen való ártalmatlan viselés biztosítja. Legtöbb orvos által kipróbálva, ajánlva és rendelve. A zsebben kényelmesen elhelyezhető. Rópiatok ingyen (boríték alatt 10 kros bélyeg ellenében)

THEO BIERMANN, electrotechnicus

által,
 Bés I. Schulerstrasse 18.

arcz-pomádéja

magyon jó hatású, a „Goldstern-Selfe”-nak nevezett szappannal használva, az arcnak mindenféle bajában, mint: zsepők, majfolók, porcsenek, arcvörösség, valamint az arcz és kezeken mutatkozó minden tisztatlanságnál. Továbbá az ugynevezett „Goldstern-Poudre”, mely ártalmatlanságait való keszeskedés mellett kellőleg felelve, tökéletesen láthatatlan, a bőrnek nyugodt úde színereztet kölcsönöz; a „Goldstern-Creme” a bőr édesessége, darabossága ellenében, a „Goldstern-Haarwasser” a haj kihullása, a korpáczpódes ellen és a hajjalaj erőtlősítésére.

Védők megrendelésre pontosan eszközöltetnek. 1 fron alul nem küldetk. — Ár: egy kősség pomádé, szappan és Goldstern-Creme, egyenként 50 kr., a poudre 1 ft 50 kr., a hajvíz 1 ft 20 kr. — Minthogy a pomádénak sok utánzója van, határozottan csak „Kirschbaum F.” arcz-pomádéját, a vukovári (Slavonia) „Arany csillag”-hoz emeztett gyógyszeráról kell kérni.

Ponyvák — Zsákok

Sebes és Beck

technikai gép és zsriradék tizlet

Budapest, Teréz körút 33. sz.

Dúsan felszerelt raktár legjobb szerkezetű

ekék-, boronák-, vetőgépek-

rosták-, tengeri morzsolók-,
 tricourók- s egyéb gazdasági gépekben.

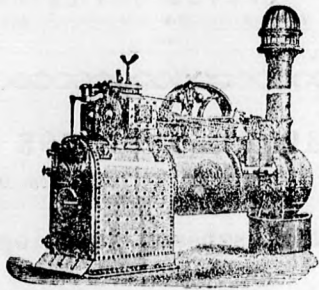
Szerszámok és eszközök a malom-mező-
 gazdasági és gépészeti szükséglethez.

Valódi Oliva Arjegyzekek Hamisítatlan
 Gépola. kivánatra Monfalconi
 bermentve és ingyen kenőes.

Molitor A.

ZOMBOR

apatini-utca 6. sz. saját házában

Építészeti lakatos műhely. Új munkák és mindennemű javítások.

Gépfelállítás, gazdasági gépek, mint kukorica morzsolók és szecskavágók.

Gépjavitások, mindennemű gazdasági és házgazdasági gépek Fémöntöde, rajz vagy minta után darabonként vagy különként Vas- acél- és fém-esztergályos műhely, 6 méter hosszúságig és 1/2 méteres átmérővel.

Új varrógépek, minden rendszerű, jó és olcsó. Varrógép alkatrészek minden szerkezetű géphez. Varrógép-javitó-műhely, pontos és olcsó.

Gőzkazán-javitások forrasztócsó stb.

Kazánfelszerelések, rendelés szerint, és javítások.

Különbéle gépalkatrészek mindennemű gazdasági gépekhez.

Kutak, szivattyúk és feeszkendők, ujak és javítások.

Tizedes mérlegek, ujak és javítások.

Vlvezetékek megfektetése, ujak és változtatások.

Házi slrgöny, új berendezésű és javítások.

Jó kiszolgáltatás, olcsó árak.

**ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
 részvény-társulat**

BUDAPESTEN, Gyártel: külső váci-út 7. szám.

Ajánl hazai gyártmányu
 gőzeséplő készleteket
 valamint mindennemű

GAZDASÁGI GÉPEKET

és talajmívelő-eszközöket,
 különösen úgy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas
 legújabb rendszerű

sorvetőgépeket

Arjegyzekek kivánatra készséggel küldetnek.

Borkivonat.

Egy pillanatnyi előállítás kitűnő egészséges borkat, mely semmivel sem különbözik az igazi természetes borktól, ajánlom ezen törvényileg védett

különlegességemet.

Ára 2 kilónak (körülbelül 100 liter bort ad 1) 5 ft 50 kr.

Utastítás ingyen adatik hozzá. A leg-1) eredmény-ért és egészséges gyártmányért jótallak.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én föllimulthalan erősítő-essenziummal a pálinkánál. Ez az italoknak kellemes és jó ízt ad és csak néham kapható. Egy kiló ára 3 ft 50 kr. (600—1000 liter) használati utastítás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még kö-
 löntele

essenziummat.

Rum, Cognac, valamint liqueurek gyártására, stb. föllimulthalan eredménynyel. Receptek ingyen adatik, arjegyzekek ingyen.

Pollák Károly Fülöp

Essenz-különlegességek gyára Prága. 29-30

Solid helyettesek kerestetnek.

Bajos minták magányos vetőknek ingyen és bérmentve. Szabéknaq mintakönyvek bérmentetlenn.

Öltözetekre való szövetelek.

Peruvien és Dosing a magas klerus számára, szabályos szövetelek es, kir. hivatalnokai egyenruhára, hadastya-
 nok, tüzoltók, tornászok számára, libériakra, billardok és játé-
 asztalokra szövetelek, loden vízhatlan vadászkabátoknak, moszó
 szövetelek, utazóplakdek 4 főtől 14 főtig.

A ki árérdeemes, beszállás, tartós, tiszta gyapjú szöveteleket és nem olcsó rongyokat akar venni, a melyek minden kalmártól nd-
 varon adatkak el s alig a szabódtj érik, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz

Brünbe

Állandó szövetraktár 1/2 millió frton felül.

A szarazföld legnagyobb üzlete.

Figyelemre méltó! A t. közönség oly czégek ellenében intetik a kik „maradványokat”, coupons-okat 3-10 m. nagyságban és ugynevezett szalonöltözetekhez való „levágások”-at feldies-rnek. Mar ezen egyforma hossz-megjelölésben fektik nyilvánvaló szél-
 hámoság, mivelhogy az ilyen maradványok stb. divatlan, elrontott és elnem árusítható darabokból vágnakak ki.

Ilyen hasznatlan poréka, melyet ezen czégek 2 és 3 kézből vásá-
 rolnak össze, a vételár alig egyharmadát érik meg.

**Küldés csak utánvét mellett, 10 forinton
 felül bérmentve.**

Levelezés német, magyar, eseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

Máriaczei Gyomorceppek

magyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes ital és nyerszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bízdás lehet-
 leghet, savanyú felebbőség, hasmenés, gyomorégés, teletleges nyálkázás-
 sa és érzéki, ude és hányás, gyomoréka, szűdés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult lejjáránál, a monyitásban ez a gyomor-
 szűdést, gyomorvételétől eltekintve, és a tüdőket, gústak, májba-
 s hámoroldókak.

Emeltett bajoknál a **Máriaczei Gyomorceppek**
 évök óta kitűnőnek bizonyultak, a mit az meg szokott
 nyitvány tansit. Egy kiló évög ára használati utastással
 együtt 40 kr., nagy évög ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerára
 Budapest, Királyi utca 12. sz.

A vidéki és alirát városokba tészek megküld-
 tésük. Csak oly csepepek tészek elöadni, melyeknek bar-
 kolatára szél szalg van ragasztva a készítő alkötve
 G. Brady és ezen szavakkal: Valódságt bizonyítom G.
 A **Máriaczei Gyomorceppek** valóban kaphatók.

ZOMBOR: Galle gyógyszerára: APATIN: Rátay T. gyög-
 szerára: PETROYOSZELLO: Balogh Gy. gyógyszerára,
 SZT.-TAMÁS: Barakovits L. Gy. gyógyszerára.

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A es. és kir. szab. Potentator-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, meg oly esetekben is, hol semmi sem használ; meg több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreallit-
 tatik (külsőleg észrevehetetlen, garantirozott ár-
 talmatlan, igazolom nélküli, kellemes gyógymód).
 Híres tanarak elismerő nyilatkozatai, legmelegobb
 ajánlások és alaposan kifogyultak ezernyi hala-
 iratai érdeek nélkül tanácsolják a es. és kir. szab.
 Potentator alkalmazását. Maradandó eredmény,
 A küldés és csomagolás discretióval. Tartalom
 és származás felismerhetlen **Dr. Altmann Ká-
 roly**, Wien, VII., Mariabillerstrasse Nr. 70. Fel-
 világozó rópiatok kivánatra ingyen és bérment-
 ve küldetnek.

Férfiaknak!

A es. és kir. szab. Potentator-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, meg oly esetekben is, hol semmi sem használ; meg több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreallit-
 tatik (külsőleg észrevehetetlen, garantirozott ár-
 talmatlan, igazolom nélküli, kellemes gyógymód).
 Híres tanarak elismerő nyilatkozatai, legmelegobb
 ajánlások és alaposan kifogyultak ezernyi hala-
 iratai érdeek nélkül tanácsolják a es. és kir. szab.
 Potentator alkalmazását. Maradandó eredmény,
 A küldés és csomagolás discretióval. Tartalom
 és származás felismerhetlen **Dr. Altmann Ká-
 roly**, Wien, VII., Mariabillerstrasse Nr. 70. Fel-
 világozó rópiatok kivánatra ingyen és bérment-
 ve küldetnek.

Bécs, 1878. E. dom-
érem
Budapest, 1882. Nagy-
díszoklevel.
Zágráb, 1891. D. szoklevel.
Eszék, 1891. D. szoklevel.
N.-Palánka, 1887. Arany-érem
London, 1871. Díszoklevel.

Csik József

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

I. szerelmi portland-cement és vízhatlan mészgyár
BEOSCINBAN.
Központi iroda és raktár: Budapest, V., Rudol-
fkapart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési val-
lalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjárás-
gok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmé-
be saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszét
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítottak.
Zomborban kapható: Heindlhofer Róbert ur fu-
szerkereskedésében.

Ajregyűzők s magyarázat kívánatra készséggel
megküldetik. 3-3

Páris, 1867. Keszlemét, 1872. Ujdiák, 1875. Szeged, 1878. Er-
Bronz érem. Eüst érem. Arany érem. dem-érem. Triest, 1883. Ar. any érem

MINDENKIT KAPHATÓ AZ ÉNYINTÉSEKRE

LEGFINOMABB MINŐSÉG

OLCSÓ ÁRAK

CHOCOLAI
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

101 Füzető 489-200 Csecke 140138

Kőbányai palaczkőr eladás!

Van szerencsém e város és vidék n. érd. közön-
ségével tisztelettel tudatni, miszerint Zomborban, a fő-
utczában, dr. Alföldy Gedeon úr házában lévő
kőbányai söresarnokban
valamint saját házában a Bánát-külváros, Juhász-
utczában 148. sz. a.

kőbányai királyi palaczkőr

az I-eső magyar részvény-társaság sörfőzdéjéből, nagyban
és kicsinyben kapható.

Kiváló tisztelettel
Bikár M. Pál.

Görömbi
medve

5 perczig
forralni

Kathreiner malata kávé gyártó

Berlin-München-Bécs

Egészség

Legjobb pótkávé

Kathreiner

Kneipp-Malatakávéja,

az egyetlen bakváé ízével és
illatával bíró malatakávé.

Hasznos nyilatkozat csop. prof. orvosoktól
a régi világról.

Kapható minden gyógyszertár és drogiata üzletben

A Sarg-féle egészséggyógyhatóság-
lag megviszált fog tisztító szer.

KALODONT

kapható gyógyszereszek s illatárnsoknál, Zombor
foraktár HEGEDUS JÓZSEF gyógyszerésznél.

1 drb ára 35 krajczár.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalommal, nagy terjedelmével fogva a legelősebb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 26-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága, sokasága, rovatainak változatos-
sága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tartalma tetek népszerűvé. A kormánykörében előforduló
eseményekről az „Egyetértés” olvasói értesülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg-
részletesebb tárgyalások hí tudósítást egyedül az „Egyetértés” közölt. Ez az óriási terjedelmű lap egyezre két
homokegyenest ellenkező irodalmi ezét szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a helyvilág a
maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkiválóbb írónak legújabb regényeiben, talál benne tatar-
czekket legjobb írónoktól, divattudósítást Párisból stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetér-
tés”-nek e rovatával a versenyt kiállhatná.

Sz e mellett azonban ott van az „Egyetértés”-nek oldalakra terjedő politikai és közzgazdasági része, mely
megbízhatóság, komolyság és jólérettség tekintetében utólrhetetlennek van elismerve a magyarságban.
Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintet-
ből sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap föléte áll minden pártérdekünk és
csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításaink is min-
denkor a partekinteteken felülmélkedő részreh jlatlanság szeretői meg a közelméret, mely abban nyilván-
ul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gaz-
daközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” ke-
reskedelmi s tözsedü tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A keres-
kedő, az iparos s a mezőgazda két évized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt,
a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetlenül vált, mint a hazai kereskedelmi,
ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezetőlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobb
informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a főméről eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt hí tudósítá-
son kívül végre csak az „Egyetértés” 3 specialis rovatat említhetjük meg, melyek országos hírre tetek szert
Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni.
A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS”-re

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési
pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámkat a kiadóhivatal ingyen es
bermentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és kiadó-
tulajdonosa:
CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala:
Dalszínház-utca 1. szám.
(Az operaházal szemben)

Magyar Országos Központi Takarékpénztár

Budapesten, Deák Ferencz-utca 7-ik szám

engedélyez

törlesztéses jelzálogkölesönöket földbirtokokra

a kimutatott földadó vagy a színhelyen fogantatosított becsülés alapján.

Kölesönkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitelesített
alakban csatolandók.

A legkisebb engedélyezhető kölesön 1000 frt.

Bármennemű kérdések a fenti czímhez intézve, gyors ellintézést nyernek.

! Verseny nélkül!

TÖBB EZER

Szövet-vég és Szövet-maradék
tavaszra és nyárra.

Szövet közönséges, jó és szép,
3.10 méteres, teljes uri
öltözetre vagy Menesikoffra elég,
csak 3-6 frt.

Szövet jobb féle, modern, 3.10
méter, csak 5-10 frt.

Szövet legfinomabb mintás,
3.10 méter, csak 12-15 frt.

Szövet fekete szalon öltözék-
hez 3.25 méteres csak
7.80-10.50 frt.

Szövet finom, egy überezherre
vagy legújabb színben,
2.10 méter 4-8 frt.

Szövet Himalaya-női esőkö-
penyhez, legmester-
nebb 8 méteres 6-7 frt.

Szövet vagy Kamgarn egy moder-
n uri nadrághoz,
2.50-5 forint.

Nyári loden egy uri kabathoz,
1.50 méteres 3.60 kr.

Nyári kamgarn vagy lenszü-
vetből egy slunyre való
3-5 frt.

Szövet egy mel ényhez, leg-
modernebb 45 krtól 2
frt.

Szövet árak minden fajban, a
főszelendék kérés
vagy uniformitások, erdesek és tu-
risták számára nagyon olcsók.

Szövet mustrák díjtalanul és
bermentve küldetnek.

Küldés:
utánvétre vagy előleges fizetére.

Garantia:
Meg nem felelő árak ára közpö-
nben és bermentve visszaadatik.

D. Wassertrilling
szövetkereskedő,
BOSKOVITZ, Brünn mellett

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI **ÁGNES** FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ó cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalma s a borkak színét nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi
a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz
kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize.

Vegyelemzve **Dr. LENGYEL BÉLA** egyetemi tanár

úr által.

Vánlyva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési- és
ágycső-szervek hurutos bántalmáinál; hatásos gyógyítja a Rhachitis, görvény, vesé-
és hólyag-bajokat, epjegy használható a tagok csúszos bajainál, gyermeknél meggyógyítja a
általános gyomor-savanykészséget s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav-
tartalommal fogva ezen ültő savanyuviz a legkellemesebb ízrel bíró ital, használva igen
nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, ép
úgy mint hazánkban, általánosn a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

**Hisz tökéletesen az ország minden gyógyszerárában, fő-
szerkereskedésében és vendéglőjében kapható.**

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

ÁDESKUTY L.,

cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány
viz-szállítóval
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.